

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs deser Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Vrijdag en Zaterdag, is 1/5 in de drie maanden.

WOENSDAG 22 APRIL.

De prijs der Advertentien is, van een regel, 1.00, en voor elken regel, 50 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsdag.

De drukker dezes berigt aan de geeerde lezers der Arnhemse Courant, dat de uitgave van het vrijdagsche nommer, hetwelk hij van af 1° november 11, gratis heeft uitgegeven, provisioneel wordt gestaakt, en de courant nu weder, volgens gewoonte, zal worden uitgegeven op dingsdag, woensdag, donderdag, zaterdag en zondag.

Buitenlandsche berichten.

PRUISSEN.

De *Breslauer Zeit.* meldt: Het berigt, dat de uitlevering der uit russisch Polen geboortige opstandelingen aldaar zal plaats grijpen, heeft groote verslagenheid te weeg gebracht. Velen der insurgenten uit russisch Polen, die zich te Kosel en Neisse ophielden, hebben — zoo het waar is, wat men hier van vele zijden hoort bevestigen — getracht, zich in het bezit te stellen van verzijf, om ingezal van uitlevering te voorkomen. Men heeft hooren thans, dat de meest insubordineerde mannen onder stad voornemens zijn ter geschikter plaats de woorspraak te wezen der gevangenen. De opperpresident moet bereids het besluit genomen hebben, om de uitlevering uit te stellen, en daar de koning niet gaarne petitiën van vereenigde personen ziet, zoo zal men afzonderlijk om niet-uitlevering verzoeken. De opperburgemeester, de vorst-bisschop en andere door stand en aanzien uitmuntende mannen zullen weldra dezen stap doen of hebben dies reeds gedaan.

SAKSEN.

Uit het *Ertzherzogthum* is te vernemen, dat de regering is van plan, de woelingen te gemoet te komen met waardigheid, zich niet te laten overrompelen en heeft zich op die wijze in de mogelijkheid gesteld, te verhoeden, dat de stroom der beweging naar natuurlijke overgangschreden, en dat het publiek, dat het verloop van zaken niet heeft het angstschrikte, dat men van de hand staar, wat Duitschland betreft, zoo is het de gewone spraekwijze, dat het volk politisch nog niet ryp, nog niet mondig genoeg is, dat een duitisch staatsman vooreerst nog op niemand en nergens eenigen invloed kan uitoefenen. En inderdaad, men bemerkt op het parlementair terrein eene sekere hulpeloosheid, ligtheeraaktheid en denheid, bij kleinigheden gebrek aan vertrouwen op hooghartigenheid, en vaderlandsche gevoelens, zoodat, wanneer de ernstigste, belangrijkste en eerste beginselen ten sprake komen, bij de discussie en stemming eene sekere verbittering, doorbraakt, partij-grondstellingen, met warmte verdedigd en aangevallen, op den voorgrond geplaatst worden en debatten zoodoende niet altijd door die gematigdheid en waardigheid zich kunnen kenken, welke de eerste voorwaarde daarvan is. Daarbij komt, dat men nu eenmaal in de duitische Kamers zich niet losmaken kan van het denkbeeld, alsof men met eene hoogere, onafneembare maat te doen hadde, niet zoo zeer met voor het gezigt aanschenwelijke, tegenover zich ge-

plaatste personen, derzelver stelsels en opinieën. Het is niet te verwachten, dat men aan dit denkbeeld, dat men altyd behoorde plaats te grijpen.

ENGELAND.

Londen, 18 april. Het Lagerhuis heeft gisteren zijne eerste zitting gehouden na de paaschvacantie, en in dezelve is, op voorstel van sir J. Graham, de beraadslaging hevat nopens de bill tot bescherming van goederen en personen in Ierland. De heer O'Brien vestigde de aandacht des gouvernementes op den treurigen toestand van Ierland. Hij schetste een droevig tafereel van de ellende, welke daar heerschte, en beloogde, dat het gouvernement eerst had moeten voorzien in de behoefte aan levensmiddelen, alvorens maatregelen van strengheid te nemen. Hij stelde hetzelve verantwoordelijk voor de gevolgen, welke de schaarschte van levensmiddelen kon na zich slepen. Sir J. Graham beantwoordde den spreker en somde op wat het gouvernement ten behoeve van Ierland had gedaan. De heer Roche drong aan op voorziening in den nood van Ierland. Sir E. Peet verklaarde, dat het gouvernement dezelve geheede aandacht op den toestand van Ierland had gevestigd, doch dat het tusschen door te veel bezwaakt was van deszelfs zijde. De heer Ward, J. Smith, Somerville en Colless tegen, en de heer Gore voor de bill. De heer J. O'Connell stelde voor, dat de ministers niet voorbereid waren om thans te spreken, dat de discussie zou worden geadjournéerd. Hij verklaarde, dat de handelingen der ministers honend waren voor het iersche volk. Sir E. Peet liet aan het Huis de beoordeeling over, of deze beschuldiging juist was. De heer Ellice drong bij de iersche leden aan, om deze discussie niet lang te rekken, en werd het voorstel van den heer O'Connell met eene meerderheid van 57 stemmen verworpen. Hierop volgde nog eenige discussie, waaraan de heer O'Connell zijn gezegde, dat de ministers Ierland beleedigend behandelden, instak; daarna werd de discussie verdaagd tot maandag. De tijding van den aanslag op den koning der Franschen is van Dover naar Londen, door middel van de electrische telegraaf, overgebracht. Volgens de *Globe* lijft het geen twijfel, dat het bezoek der koningin te Parijs tot het volgende jaar uitgesteld is.

FRANKRIJK.

Parijs, 18 april. Wij zijn in staat, eenige nadere bijzonderheden mede te deelen nopens den dader van aanslag te Fontainebleau. Het toertje, bij hetwelk op Z. M. geschoten werd, was het gevolg eener jachtstijf, die tot 5 ure in den namiddag geduurd had. Het rijtuig, wat niet gecenceerd; alleen reden eenige officieren van het 1ste regiment huzaren naast de portieren. Reeds bij het nittijden stond de moordenaar op zijn post, met het geweer gericht op het rijtuig; maar daar hij zich voorstelde, dat de koning, bij het terugkomen, beter zoude gezeten zijn, stelde hij zijn moorddadig opzet tot dien tijd uit. Doch toen het rijtuig terugkwam, zat graaf de Montalivet op de plaats waar Lecomte den koning verwachtte; hierom veranderde hij de rigting van zijn geweer en miste daardoor, hoewel hij onvrijens als een der beste schutters van het departement van Seine en Marne bekend stond en zelden eene ree op 150 schreden afstands miste. Een der palfreniers schoot terstond op den moorde-

naar toe; maar daar deze eene verbazende ligchaamskracht bezit, zoude hij inschietten nog ontsnapt zijn, ware het niet, dat de huzaren-officieren ter hulp gesneld waren.

Lecomte is van eene hooge gestalte en heeft eenen vasten blijk; het geweer, waarmede hij zijne daad ten uitvoer bragt, is uitmuntend en kostbaar. Hij trachtte zijn voornemen, om den koning te dooden, niet te ontkennen, maar drakte zijnen spijt uit, dat hij in dat voornemen niet geslaagd was.

Toen hij naar de getangeuis gebragt werd, kostte het veel moeite om hem te beveiligen voor de volkwoede, die zich in verwenschingen en gewelddadigheden lucht gaf.

Den geheelen avond was de stad verlicht; de vreugde volgde op de verontwaardiging. In de kapel van het kasteel werd een plechtig *Te Deum* gezongen, waarbij de geheele koninklijke familie tegenwoordig was.

Bij het vernemen van den aanslag heeft de koninklijke ambassadeur, die op het punt stond naar Weenen te vertrekken, tegenbevel gegeven en zijn vertrek uitgesteld.

Lord Palmerston heeft onmiddellijk aan den minister van buitenlandsche zaken een brief overgeleverd voor Z. M.

De pairs en de gedeputeerden hebben in de Kamer hunne groote verontwaardiging over den aanslag uitgedrukt, en zich naar Z. M. begeven om hem te complimenteren.

Men verzekert, dat er onder de papieren van Lecomte verscheidene brieven, verseld met bedreigingen, zijn gevonden, als twee aan den koning, een aan den graaf de Montalivet en een aan den opper-louvestater.

Heden is in de Kamer der Pairs eene koninklijke grondaanwijze ingekomen en door den kanselier voorgelezen; waarbij de zaak van den moord-aanslag op den koning naar het hof der Pairs verwezen wordt, en de heer Hebert tot procureur-generaal bij dit hof wordt benoemd. Wegens afwezigheid van den heer Hebert, kon zich de Kamer niet, zoo als vroeger bij dergelijke gelegenheden wel eens was geschied, tot een hof constitueren, maar hierover zal de volgende zitting op maandag gehandeld worden. De Pairs zouden zich heden verzamelen om 11 ure vóór M. begeren. Ook de Afgevaardigden hebben zich heden, omstreeks twee ure, bijna allen van het paleis Bourbon naar de Tuilerien begeven, nadat in harene zitting van heden een brief van den koning was ingekomen, waarbij Z. M. hoogstdezelfs genoege te kennen gegeven had over de gevoelens, door de Kamer in de vorige zitting aan den dag gelegd. Het koning had hun bezoek gaarne te zullen ontvangen.

Men verzekert, dat gisteren, in den loop van den ochtend, de minister van binnenlandsche zaken twee telegraaf-depeches van Grenoble en Lyon ontvangen had, berigtende, dat men aan verscheiden beambten naamloze brieven had gezonden, waarin zij vermeld werden, dat er den 16den te Parijs den koning geschoten zou worden.

BELGIE.

+ Brussel, 18 april. De dagbladen behelzen den vergaardingsstaat der rijksontvangsten in de eerste drie maanden van 1846 en 1845. Daarnit blijkt, dat de uitkomst in het tegenwoordig jaar geweest is: aan directe belastingen en accijnzen, te regien, zout vreemde wijnen en brandewijnen, mwa; inheemsche brandewijnen, bieren en stijnen, suiker, zegel van

kwitantien en reispassen, waarborg van gouden en zilveren werken, verschillende ontvangsten, MINDER; aan registratie, griffie, hypotheeken, MEEER; successie, MINDER; zegelrecht, geldboeten, opbrengst der vaarten en rivieren, MEEER; der slagboomen, MINDER; aan publieke werken, de posterijen bijkans 38,000 franken, de spoorweg 999,314 franken MEEER, dan in hetzelfde tijdvak van verleden jaar. De totale som in de eerste drie maanden van 1845 bedroeg 15,932,764 franken 78 centimes. Die der gelijke drie maanden van het tegenwoordig jaar is 16,152,162 franken.

— Bij den penningmeester van het comité voor de zaak der Polen is ontvangen, als eerste inzameling; van het *Journal de Charleroi* 357 franken 80 centimes; van de heeren graaf *F. de Mérode* 200; *J. d'Auregard* 100; de *loge du travail* te Brussel, eerste collectie, 71; *H. de Bonne*, representant, 50; generaal *Mellinet*, maandelijks, 5; *E. Dupétioux* 25; *F. Delhasse*, 25; van *Schendel*, kunstschilder, 20; *G. Geefs*, beeldhouwer, 20; *C. van der Maeren*, koopman, 20; *Ph. Lesbroussart*, 10; *F. Faider*, 10; zonder naam 5; *Klein*, 10; *F. Timmerman*, 5; *Matieu*, 5; een officier, 5; *L. Denis*, 5; de majoor *Boine*, 20; van der *Brouck Moens*, 21 fr. 16 cent.; *Heimbouurg*, 5; *F. Wouters*, 1; *F. Wouters*, 1; *J. Jénart*, 2; van beneden, 1; *Léon D.*, 1; *Charles D.*, 1; *Dieters*, 1; *Coucke*, 1; totaal, 1,008 franken 96 centimes. De reeds ingeschreven, maar nog te storten, sommen beloopt nagenoeg het vierdubbele van dit bedrag. De inzattelaars zijn verzocht, het inkomen daarvan te bespoedigen.

— Voor een paar dagen is alhier aangekomen de luitenant *Smits*, in nederlandsche dienst, belast met kennis te nemen van de inrigting der korpsen gewapende spuitgasten, onder de benaming van *sapeurs pompiers* bekend, en voorzeker in hunne bij gevallen van brand bewezen diensten navolgenswaardig.

† Brussel, 20 april. »De koning en koningin hebben van Parijs de tijding der nieuwe moorddadige poging, door welke het dierbaar leven van den koning der Franschen (nu voor de achtste maal) gelukkigwijze vruchteloos bedreigd is geworden, door bijzonder depeches, gelijktijdig met den ambassadeur, ontvangen. Onverwijld is bevel gegeven tot de riering van een plechtig te Deum op heden in de hoofdkerk alhier ter dankstorting voor het aedermatig behoud van koning *Louis-Philippe*.

— Z. M. de koning der Belgen heeft vergisteren met den minister van justitie, daarna met den militairen gouverneur der residentie en den generaal *de Brialmont*, adjunct-chef van den generalen staf, gearheid, en vervolgens eenen raad van ministers voorgezeten, in welken vermoedelijk de aan de Kamers door het ministerie te geven openingen in overweging genomen zijn. Men verwacht, dat uit eene door den minister *de Theux* is de Kamer der Representanten heden te doene verklaring zal blijken, dat het ontwerp van wet over het onderwijs, zoodanig als het dan zijn mag, nog in deze sessie ter tafel zal gebragt worden.

»Denzelfden dag is bij den representant *de Bonne* eene vereeniging gehouden van de *liberals*, dat is, van de niet-kerkelijkgezinde, leden der Kamer, ten einde zich te verstaan omtrent de gedragslijn, welke zij raadzaam zullen oordeelen aan te nemen tegenover het thans optredende *homogeen-katholijke*, dat is, geheel kerkelijk-gezinde, ministerie. De *ministeriële crisis* is, wel is waar, voor het oogenblik tot een standpunt gekomen, maar derwijze, dat daardoor slechts te scherper de lijn van scheiding getrokken is tusschen de beide hoofdpartijen, in welke de gansche bevolking zoo zeer gedeeld is, dat het haagchelijk zou zijn te durven bepalen, aan welke zijde werkelijk de meerderheid bestaat. Die van de Kamer der Representanten is, als meermalen door mij gezegd, door de verkiezingen van 10 juni jl. te weinig veranderd, dan dat *uit dien hoofde*, de afreding van den om zijne onvergelykelijke bekwaamheden door allen geaardeerden minister *Nothomb* noodzakelijk geweest ware.

— Bij een koninklijk besluit, van den 16den dezer, zijn tegen 25 mei de kiezers-collegiën opgeroepen in de ditmaal ten dien einde aan de beurt zijnde provincien Antwerpen, Brabant, West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Henegouwen, Luik, Luxemburg en Namen, tot gedeeltelijke vernieuwing van de *provinciale raden*, (onder de vorige regering *provinciale staten* geheten).

— Waar men verneemt, is de baron *van Wah-*

rendorff, gezant van Zweden bij de hoven van Brussel en 's Gravenhage, alangs; zoo gemeld is, naar de laatst genoemde residentie vertrokken, om aldaar de onderhandelingen te hervatten tot het sluiten van een handelsverdrag tusschen Zweden de Nederlanden.

Binnenlandsche berichten.

Amsterdam, 20 april. Bij koninklijk besluit van den 16den dezer, gecontrasigneerd door den minister van buitenlandsche zaken, wordt geregeld het onderzoek naar de kundigheden der jongelieden, die tot de betrekking van attaché bij het korps diplomatique wenschen benoemd te worden. Dit besluit is van den volgende inhoud:

Art. 1 De jonge lieden, die voor opgemelde betrekking in aanmerking wenschen te komen, zullen, onder overlegging van het bewijs, dat zij aan eene van 's rijks hoogeschoolen tot doctor in de rechten zijn bevorderd, onze toestemming moeten vragen en verkrijgen, om als kandidaat ingeschreven te worden.

Art. 2 Deze kandidaten zullen zich moeten onderwerpen aan een nader onderzoek hunner verkregen kundigheden in de hieronder vermelde vakken van wetenschap: 1o. het volkrecht van het nederlandsche staatsrecht; 2o. de staatshuishoudkunde en de statistiek, vooral van handel en nijverheid; in de onderlinge betrekking van Nederland tot andere landen; 3o. de geschiedenis der diplomatie in het algemeen en die van de Nederlanden in het bijzonder. Daarboven zullen ook proeven gevorderd worden hunner bedrevenheid in den nederduitschen en franschen stijl, tot welk einde de schriftelijke behandeling van eenige tot de hiervoren vermelde vakken behoorende onderwerpen zal kunnen strekken.

Art. 3. Het examen zal worden afgelegd voor eene commissie, tot dat einde, telkens, naar gelang der behoefte, door ons te benoemen. Ingeval verschillende kandidaten te zelfder tijd geëxamineerd wierden, zal de voorkeur tot benoeming van attaché gegeven worden aan hem, die, volgens het verslag der commissie, het best voldaan heeft.

's Gravenhage 17 april. Bij den handelsdelaar van 't Haaff, alhier, is voor eenige dagen een kleine brochure van de pers gekomen, die over een belangrijk en veel besproken onderwerp handelt; de titel duidt dit reeds genoegzaam aan, als zijnde: Een woord over den maatregel van den gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië, ten opzichte van den apostolischen vicaris *J. Grooff* en zijne assistenten. Wij zullen hier alléén vermelden voorhen, die in het onderwerp belang stellen, dat het werkje in korte trekken behandelt: 1o. hoe het ten aanzien der kerkelijke aangelegenheden in Indië gesteld is; 2 over de magt van den gouverneur-generaal ten aanzien van den gescepen maatregel der verwydering van den vicaris en zijne assistenten uit de koloniën, en dat ten 3o. die handeling getoet wordt aan de belangen van de roomsch-katholieke kerk.

Bij deze uiteenzetting dezer punten wordt het blijkbaar, dat de schrijver innig vertoefd is met de belangen, de gesteldheid, het staatsbeheer en het regerings-beginsel der Oostindische bezittingen, en willen wij het dan ook bij deze korte aanwijzing laten, daar de brochure, van zeer kleinen omvang zijnde, de voorzeker ieders aandacht van gelezen trekken zal.

's Gravenhage, 20 april. Heden is voor den Hoogen Raad, kamer van strafzaken, behandeld het beroep in cassatie van den heer *K. van Hulst*, te Kampen, uitgever van de *Bellich der Troostede Bijwagen tot den Utopisch-Philosophischen Snelwagen*, tegen een incidenteel arrest van het arrondissementsrechtshof in Overijssel, van den 14 februari li en het eind-arrest van hetzelfde hof, van den 5den maart daaraanvolgende. Door den requirant zijn gevoormiddelen ingediend. De raadsherr *mr. de Groot* heeft in deze verslag uitgebragt. De advocaat-generaal *mr. Deketh* heeft, in eene korte conclusie, de gronden van het openbaar ministerie in Overijssel verdedigd en geoordeeld, dat de ingestelde verzoeking tegen het incidenteel arrest als prematuur is te beschouwen, daar toch de requirant-zelf beroep in cassatie heeft aangevraagd tegen het eind-arrest, en gelijktijdig tegen het incidenteel arrest zoo ver de Hooge Raad, mogt oordeelen, dat de verzoeking tegen het preparatoir arrest prematuur was. Advocaat-generaal heeft voorts geoordeeld, dat de bedoelde incidentele uitpraak, als betreffende de gronden van den eersten regter, en in het laagste ressort zijnde

gewezen, ontegenzeggelijk is een gewijde van instructie, waartegen geen beroep openstaat dan na het eindvonnis. Op grond van artikel 288 van het Wetboek van Strafvordering, heeft advocaat-generaal geconcludeerd tot niet-ontvankelijk-verklaring van den requirant, en veroordeeling in de kosten. De uitspraak is bepaald op den 5den mei aanstaande.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn ingekomen twee koninklijke boodschappen: als 1o. nopens eene wijziging in de wet van 14 februari 1843, wegens den steenweg van Maastricht naar de geldersche grenzen; en 2o. nopens de uitvoering van de werken aan de Dedemsvaart. — Verzonden aan de afdeelingen.

Eenige ingekomen verzoekschriften worden aan de commissie daartoe verzonden. Twee, als niet op regel, worden ter zijde gesteld. Daaronder behoort dat van gedeputeerde staten van Zeeland, tot aanbeveling van de aanneming der wet wegens de te-gemoet-koming voor handelingen.

Eenige ingekomen boekwerken worden in de boekery geplaatst.

Hierna worden de beradslagingen aangevangen over het ontwerp van wet tot het verleenen van eenige te-gemoet-koming ter sake van geleden schade door militaire inmundtiën.

De heer *de Backer* zegt, dat men erkent, dat er schade geleden is in het algemeene belang, en dat deswege schadevergoeding moet worden verleend; dat door de fraudatiën voor den staat voordeelen zijn genoten; de grondwet geeft alom het recht tot dit voorstel; eene afstemming zou eene daad van onregtvaardigheid zijn. Spreker gaat na, welken invloed het hebben kan, indien juist de vertegenwoordiging de schadevergoeding zou afstaan. Hij is dus voor het ontwerp.

De heer *Boreel* heeft er gewigtige bedenkingen tegen aangedien, de staat werkelijk verplicht was, dan zou hij niet een deel betalen, maar de volle schuld moeten kwijten. De ontvankelijkheid aan te nemen bestaan, als men vernemen zal slechts een deel te hebben verkregen van hetgeen waarop men vermeende schade aanspraak te mogen maken. Hij vreest, dat de schadevergoeding niet zal worden betaald, en dat men genoeg nemen, en den weg van regten mogten inslaan, later weder hulp sullen moeten erlangen. Spreker betwist, dat men in dezen schade vergoeden moet, ten gevolge van den staat van oorlog geleden. De staat der getuiddelen is zoo gering, dat men alleen uit overwegingen van billijkheid zulke uitgaven te doen en diesen weg in te slaan, die zich zo verre uitstrekt. Men mag niet vergeten, dat er reeds zoo vele kosten boven de gewone begroeting in aanmerking komen, als die tot verbetering der verengemissamen dienst, de aankomst van het Haarlemmermeer, en dat men niet moet wachten, na de wet van 6 maart eenen tweeden dwaalweg in te slaan. De lessen der ondervinding moeten niet verloren gaan; en die der zuinigheid worden behaagde, zoo mogelijk, althans de drukkende lasten der natie te verminderen. Hij zal tegen stemmen.

De heer *van der Horst* meent, dat het, bij de aankomst van de boodschappen, de Kamer der Staten-Generaal zijn zou, om halve schadevergoeding te betalen. De zaak zou dan door den regter moeten worden uitgemaakt en hetzij de regering heeft het voorstel ook alleen gedaan uit het oogpunt van billijkheid. Billijkheid en rechtvaardigheid, nu, zijn woorden, die onbepaalde beteekenis. De wet, die nu is, is een nieuwe last voor de natie. De 14 februari li is het algemeen, de natie, die de wet zal. Spreker herinnert hoe onbegrijpelijk het geweest is, zich uit den aanpakken mocht te reddet. Waar moet het, dat men niet, als men onafgebroken uitgaat, de de schatkist verpt? Op die wijze moet hij, dat men niet, met geene belangrijke oordeelstellen zal te hebben. Zoelang deze niet bestaan, moet men er niet over beschikken; aan dat keikland beginsel moet men vast houden. Hij is tegen.

De heer *Matiaer's* betoog is, dat er hier een wezenlijk en waarachtig belang bestaat, om de zaak, bij welke van vergelijk, tot afdoening te brengen, en 2o. dat de billijkheid in dat bijzonder geval, uit een staatkundig oogpunt, zelfs gebiedt.

De heer *van der Horst* zegt, dat de bewaking en bescherming der nederlandschen bodems van algemeen belang is; dat daartoe heeft plaats ontgenging van algemeen nutte. Vergoef heeft spreker niet eenigen aanvoer

naar grootere opbrengsten te streven, onze geldbeheerder die zoo veel mogelijk zoekt te verminderen: zóó zelfs, dat wij eerstdaags uitkeeringen te wachten hebben.

In afwachting nogtans, dat die uitkeeringen komen, kan het geen kwaad, eventjes te onderzoeken wat mijnheer VAN LIJNDEN al zoo aan het licht heeft gebracht, opdat de waarheid onzer stelling blijke.

Vooreerst, dat er bij het geldbeheer een ambt bestaat van *algemeenen toekijker* (inspecteur-generaal) dat aan vaste jaarwedde f4000 opbrengt, benevens f8 per dag voor verblijfskosten, en f150 per uur voor reisgeld. Dit ambt wordt waargenomen, of liever wordt *genoten*, door zekeren mijnheer BEUDT, een man, die niet door ieder bemind, maar toch zoo wat bij ieder bekend is; want ik wed, dat er niemand in het land gevonden wordt, die driemaal in zijn leven zijnen neus buiten de stad zijner inwoning heeft gestoken, of hij heeft de eer-genoten, mijnheer BEUDT op eene stoomboot, in eene diligence of in een logement (herberg) te ontmoeten. Dat ambt van gemeene toekijker is een van die weinige, welke onmogelijk gemist kunnen worden; want mijnheer BEUDT, die dit zelf wel het best dient te weten, stelde zich in het laatst van 1844, toen hij lid was eener commissie van bezuiniging (!) boven aan de lijst van die ambtenaren, welke onmisbaar moesten worden geacht. Men moet toch ook *toeschouwers* hebben.

Die commissie van bezuiniging bragt het dan ook zoo ver, na zulk een voorbeeld, dat zij alle arrondissementen-inspecteurs (*in-t-rond-kiijkers*) verwisselde in directeurs (*porders*), en aan deze laatste f14000 s jaars meer dan aan de eersten toelag. Het spreekt van zelf, dat dit weder zoo wat gevonden werd op een aantal gering bezoldigde betrekkingen bij de provinciale besturen en elders, ten gevolge waarvat vele arme drommels met eene vracht beloften, maar zonder een cent toelage, werden weggezonden.

Mijnheer VAN LIJNDEN wil beweren, dat dit ambt van den heer BEUDT geheel overbodig is, hetgeen blijkt eene groote dwaling — neen, erger, eene monsterdwaling, eene BAEDISCHE dwaling — te zijn, naar hetgeen uit het bovenstaande volgt. Toei, mijnheer VAN LIJNDEN, die ook zeer te vergissen omtrent iemand, die zich, naar eigen betuiging, *roemrijk onderscheiden* heeft in het vak der belasting, gedurende het bloedbeheer van DE STASSART EN DE CELLES!

Ook onder het ministerie VAN HALL onderscheidt zich de heer BEUDT met lof. Zijn ijver tot verlichting der natie is onbegrensd, en de vindingrijkheid van zijn vernuft, om daartoe middelen op te sporen, onuitputtelijk. Het éénige VAN HALL, zijn waardige patroon, overtreft hem slechts.

Wij geven maar een enkel staaltje.

De heer VAN LIJNDEN beweert in zijne *Verantwoording*: »dat hij, zooveel in zijn vermogen was, den »stand van zaken, volgens den zin van den heer BEUDT, »heeft trachten te veranderen, zoover hij dit rede »lijkerwijze in overeenstemming met de wet meende »te mogen doen.»

Niets is rijker, maar, gaat hij voort: »dit was »voor de oprijvende en opdringende wijze van handelen »van den heer BEUDT niet genoeg.» — deze gaf mid- »deltjes aan de hand, welke niet uit de wet, maar »uit eigen brein geput waren. Bij voorbeeld, gelastte »die heer BEUDT (2): »om de contribuabelen zooveel mo- »gelijk tot vrijwillige aanvraag van schattingen over te »halen, en, wanneer men deze verkregen had, DESCHAT- »TERS ZOODANIG TE LEIDEN, DAT DEZE PERCELEN, TOT »VOORBEELD VOOR ANDEREN, OP DE HOOGTE, DIE MEN BE- »DOELDE, GEBRACHT WERDEN; terwijl men het aan lateren »tijd moest overlaten, om de overige insgelijks door »overredende middelen op dezelfde hoogte te brengen, »MOETENDE MEN ALLE HERZIENINGEN, VOLGENS DE WET, »ZOOVERL MOGELIJK VERMIJDEN.»

Deze vond werd nader aangedrongen bij missive van den arrondissementen-inspecteur dd. 31 mei 1843, waarin onder anderen (3), ingevolge verlangen van den heer BEUDT, verzocht wordt, »om de belangheb- »benden door alle overredende middelen aan te manen, »om alnog schatting te vragen, wanneer van eene »DOELMATIGE LEIDING EN WAGNING (4) DER SCHATTERS »VAN DES CONTROLERS ZIJDE, veel goeds konde verkre- »gen worden.»

Dat men door die middelen *veel goeds en gelds* van de burgers zou kunnen aspersen, gelooven wij gaarne, vooral als wij ons daarbij weder herinneren de schoone instructie van zijne excellentie VAN HALL, om aan de schatters registers in handen te geven van *opgespoorde* huurwaarden, ten einde daarin stof te vinden voor hunne *vruchtbare discussiën* (5). Als daar nu nog de noodige *leiding en naging* bijkomt, kan men zich wel voorstellen wat de gevolgen moeten zijn.

De heer VAN LIJNDEN, die getoond heeft een recht- schapen en eerlijk man te zijn, ontziet zich niet, openlijk te verklaren: »dat hij werkelijk de schat- »ters tot hooge schattingen heeft aangespoord, en »zelfs met ontslag heeft bedreigd.» — De heer VAN LIJNDEN werd afgezet. — Wa moet men nu den-

ken van die controleurs, welke bevorderd worden, of in de ministeriële gunst deelen? Een schatter is, of behoort althans te zijn, een *onpartijdig* scheids- regter, die *haar eed en geweten*, volgens de voor- schriften der wet, en naar zijne beste wetenschap van de plaatselijke omstandigheden en waarden de percelen schat. Om zoodanige personen nu met *ontslag* te bedreigen, indien zij niet *hoog* schatten, is dunkt mij, hun geweten geweld aandoen, en hen tot meened verlokken. Een burger, die met zijnen buurman een belang te regelen heeft, en aan beë- digde deskundige scheidsregters de beslissing overlaat, moet het niet wagen tot zulke middelen zijne toe- vling te nemen, of de blinde THEMIS zou voor hem bliken niets door de vingers te zien.

Mijnheer BEUDT schijnt onder *leiding* der schatters evenwel geheel wat anders te verstaan dan bloote be- dreigingen. Wat hij er eigenlijk onder verstaat is niet duidelijk, en kan slechts bij gevolgtrekking worden opgemaakt uit de wijze, waarop die *leiding* door sommige ambtenaren is uitgevoerd; hoewel wij geenszins beweren willen, dat deze hem heter hebben begrepen dan de heer VAN LIJNDEN. Zoo, bij voorbeeld, is het eene bekende daadzaak, dat in *zekere gemeente*, even als elders, de schatters lijsten ontvingen, waar op door de controleurs de som was aangegevend, welke men verlangde, dat als huurwaarde deze per- ceelen van de misleide onnoozelen zou worden ge- steld, welke vrijwillig schatting hadden gevraagd. De heer VAN LIJNDEN brengt een voorbeeld bij van iemand, die reeds uit eigen beweging van f550 tot f800 was opgeklimmen. Toen overreed werd schatting te vragen, en door de bewuste *doelmatige leiding* tot op f1400 werd gebracht. Het volgend jaar stel- de zich echter de administratie weder met f800 te- vreden, toen de eigenaar geene schatting vroeg, en men dus met tegenschatters en derde schatters, wel- ke minder aan den leiband loopen, zou te doen hebben gekregen. Ik ken iemand, die een huis in huur bewoonde voor den vrij hoogen prijs, in ver- houding van het perceel, van f900; ook hem overreedde men tot het vragen van schatting, en krachtens bewuste *doelmatige leiding* werd hij op f1200 gebracht.

De moraal, welke te trekken valt uit deze voor- beelden, is deze: »vraag nooit ofte nemmer vrijwil- »lig schatting, zoolang mijnheer VAN LIJNDEN minister »en mijnheer BEUDT zijn handlanger is.» Hoe ver- »drietig het soms wezen moge, — men volge den weg »door de wet aangewezen; juist dien weg, welken de »heer BEUDT, zooveel mogelijk, gelast te vermijden; »Ieder belastingsschuldige houde zich aan f1 van arti- »kel 28 der wet van 29 maart 1833, en beginne »met, naar eigen overtuiging en eigen kennis, de huur- »waarde van zijn perceel te bepalen; die opgave wordt »onderzocht door het hoofd van het arrondissement »en door den controleur; en slechts in geval dezelve »dezer commissie niet overeenkomstig de waarheid toe- »schijnt, of eene herziening te behoeven, kan tot gene »schatting worden overgegaan; maar met dit onder- »scheid, dat men *niet* eenen *tegenschatter* betoent, »die met eene *rijkschatter* het werk verrigt, terwijl »men anders aan twee rijkschatters, of liever aan het »goedvinden der administratie is overgeleverd. Het is »waar, dat men, ingeval de schatting meer dan »deel de opgave te boven gaat, de dubbele belasting »van dat meerdere, als boete verachuldigd is; als men »echter naar overtuiging van billijkheid handelt, be- »hoeft men die boetstraf niet te vreezen, en boven- »dien zou het in ieder geval nog oneindig voordeeli- »ger te achten zijn, dan zich op *genade* aan den fi- »cus over te geven.

Wij herhalen dus, ter waarschuwing van een ieder: »niemand vrage *vrijwillig schatting*; want dit is »een *valstrik* voor de *onnoozelheid*!»

En in weerwil van dit alles heeft mijnheer X nog durven zeggen, dat er bij ons een geest bestaat, om de belastingen meer productief te maken?

CATOR.

Advertentie.

Heden beviel van eene DOCHTER, A. S. J. KRAPELS, echtgenote van VELSCHER we, bij ARNHEM, den 19den April 1846. M. SCHRIJVER

Aanbesteding.

Op Vrijdag den 21sten April 1846, des middags om twaalf uur, zal, op het Bureau van den Heer Majoor, kommanderende het Depot-Bataljon van het 3de Regiment Infanterie, gevestigd in de Willems-Kazerne, te Arnhem, in het openbaar, bij inschrijving, worden aubestede:

Het benodigde VLEESCH en VET voor het 3de Regiment Infanterie, in garnizoen te Arnhem.

De voorwaarden, op welke de bovenstaande aan- besteding zal plaats hebben, zullen, van heden af, ter lezing liggen op het Bureau van den komman- derenden Officier van genoemd Bataljon.

Het ondergeteekende, COMMISSARISSEN VAN HONDERLENDE BRANDWAARBOES- MAATSCHAPPIJEN, en geveer de ARNHEM, onder het bevel van den Heer G. VAN DER

DE ZAARTE, brengen hiermede ter kennis van de belanghebbenden, dat zij, overeenkomstig de daarvan gedane aankondigingen, op heden de REKENINGEN en VERANTWOORDINGEN van het bekeer der gezegde Maatschappijen over 1845 hebben afgehoord, en in de beste onder bevonden, en dat dat zij daaruit heb- ben gezien, dat deze Maatschappijen in uitbreiding voortdurend toenemen.

Arnhem den 18 April 1846.

F. J. DE NEREE VAN BABBERICH, J. M. DE KEMPENAEER, J. RAU VAN GAMEREN.

Ten overstaan van den te Velp reside- rende Notaris VAN ROSENTHAL, sul- len, in de Herberg de Zwaan, te Rhe- den, op den 6den Mei 1846, bij inzetting, en den 20sten Mei daaraanvolgende, bij toeslag, en beiden des morgens ten 10 uren, worden geveild en ver- kocht:

Zeven perceelen BOUWLAND, gelegen onder Rhe- den en bij aangeslagen Rijzelen nader omschreven.

Doordien de Ondergeteekende zelf Steen- Fabrikant te Heeteren, onder Arnhem, is geworden, heeft hij zijne betrekking als Boekhouder aan den Heer S. J. C. ARNTZ op- gezegd.

Heeteren, 20 April 1846.

R. VAN WIJCK.

WORDT TE KOOP GEVRAAGD.

Een TENT- of EZELWAGEN voor vier personen, met opgave van prijs, en

TE KOOP AANGEBODEN.

Eene nette, zeer weinig gebruikte TILBERRY met fraaie LANTAARNS.

Adres, met franco-brieven, onder Letter J, bij den Boekhandelaar C. CAMPAGNE, te Tiel.

TE KOOP

Eene op den 13den dezer Melk gewor- den EZELIN met VEULEN. — Te be- vragen bij de *VERSTREEK*, de Bakkerstraat. — Brieven franco. — 20 April 1846.

Heden zijn bij de Ondergeteekenden van Parijs aangekomen de nieuwste MODEL- LEN van DAMES HOEDEN, MUTSEN en MANTILES. Tevens ontvingen zij een rijk assortiment LONG-SCHWALS, OMSLAGDOEKEN, Zijden, Thibet en ECHARPES en andere NOUVEAUTES voor dit Seizoen.

Arnhem, 20 April 1846.

BAHLMANN & COMP.

Aanvraag.

Blijft aan den persoon J. ROEMER de vergunning verleend, om voortdu- rend de Uniform van 1sten Luitenant der »Dragonders te mogen blijven dragen?

De Eer van den *Mil. Stand!*

STOOMVAART

Het nieuwe stoomschip *AGNEE* Kapitein A. H. NEVILL. Van Harlingen naar Londen, zaterdag den 25sten April, des morgens ten 6 ure. Retour van Londen, woensdag den 30sten April, des morgens ten 6 ure. Informatie en dadelijke vertekeningen te billi- ke premien ten behoeve van de *ROSEN & ZONEN* Agenten, en te Londen bij A. G. RO- BINSON, II Georg Yard, Lombardsstreet, Direc- teur.

Voor deze onderneming door Z. M. en een geber- bidden Koning concessie verleend zijnde, is de- wege door den Directeur domeinlijke gronden bij de Agenten VAN OPPENS & ZONEN te Harlingen.

Waterhoofd te Aachen.

Den 21 April 3 El 5 Rijn. Te Arnhem, bij C. A.

(2) Zie bladzijde 10 der *Verantwoording van den baron X. VAN LIJNDEN*.
(3) Zie gemelde *Verantwoording*.
(4) Ik zal in de eerste de beste zitting van het konink- lijk nederlandsch instituut het burgerrecht voor dit heerlijke woord *naging* verzoeken.
(5) Zie mijn opstel in de *Arnhemse Courant* van den 1sten dezer.